

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.
Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1
Hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 24 K
Félévre ——— 12 K
Negy. évre ——— 6 K
Egy hóra ——— 2 K
— Egyes szám ára 8 fillér. !

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor

Nagybcskerek, 1911.

XL. évfolyam 252. szám.

Szombat, november 4.

A szegényügy rendezése.

— november 4.

Télviz küszöbén mindig aktuális a szegénység és nyomorúság.

Mindig rémes és lehangoló találkozás, amikor valahol élénk tolódik egy piszkos, reszkető tenyér, de kétszeresen megrázó a téli zordság idején. Mindegy, hogy öreg-e vagy gyermek, asszony-e vagy férfi, munkabíró-e vagy nyomorék? A tenyér kérőn kitarul, bizonyára nem azért, mintha a gazdájának nagyon jól menne a dolga. Aki kér, annak már kijár a támogatás; a mi rideg világunkban, ahol a kérő könnyen találkozik durva mellőzéssel, néha nyílt gorbosággal, a kéregetés nem olyan foglalkozás, hogy azzal passzióból szórakozzék valaki. Nagyképű moralisták ezt aligha fogják elismerni; ezek a morál szent nevében szívesen osztályozzák a koldusokat olyanokra, akik megérdemlik az alamizsnát és olyanokra, akik alamizsna helyett csak nagyképű prédikációt érdemelnek. Holott oly nehéz ezt eldönteni, olyan nehéz megmondani azt, hogy valakinek mi a szükséglete, amire okosan és jogosan költi el a kényoradományokat, hogy ezt nem is szabad feszegetni, csak adni s örülni az, akinek módjában van, hogy adjon s nem kényszerült rá, hogy kérjen. S itt is áll annak az elvnek a variációja, hogy inkább száz bűnös meneküljön, minthogy egy ártatlan szenvedjen. Inkább száz koldus kapjon érdemtellenül, minthogy — felesleges szigorúság és morális skrupulus miatt egy is éhen maradjon.

Miért irtózzunk a koldustenyértől? Mert érezzük a kötelező kényszerűségét annak, hogy aki kér, az kapjon, aki az emberi szolidaritásra apellál, az nyomorúságában, szükségében és kényszerűségében ne folyamadják a szocietás támogatásért hiába. Érti az ember a rá nehezdedő kötelező nyomását és érti a tehetelenségét. Ad egy krajeárt, két krajeárt, ad egy hatost. És aztán? Hátha azután estig nem kap senkitől semmit? Vagy tegyük fel, hogy kap; hátha nem tud banni a pénzzel s egy csomó kárbavesztett jószívűség megesufolására majd kis kabátban, félrészezen áll a téli éjszakában?

Az ötletszerű, sporadikus jótékonyágnak az árnyoldala ez. Sok ember gondolkozik úgy, hogy miután nincsen garanciája annak, hogy az ő jószívűsége gyümölcsöt is terem, meg sem nyitja a pénztárcáját. Az „ugyis hiába!“ — tömérdek támogatást von el a nyomortól, mely ma a torz, csonka kezeit, undorító sebeit mutogatva, szomorú sorsát siránkozóan panaszolva kénytelen a jobbsorsú embertársaitól ki-

zsarolni és kieroszakolni a baksist. Holott nekik: a tehetetleneknek és gyámoltalannoknak nem könyörületért kellene rimázkodniok, hanem mint nekik kijáró támogatást kellene élvezniök a nagy emberi közönség segítségét. Az emberi társadalomnak, amikor a mai pénzgazdasági rendszer segítségével kapitalista alapon rendezkedett be, kötelessége, hogy munkát, megélhetést nyújtó keresetet adjon mindenkinek, aki dolgozni tud és dolgozni akar és viszont: mindenkinek az eltartásáról gondoskodjék, akinek már nem jutott munka, vagy aki alkalmatlan arra, hogy dolgozzék.

Ezért kell méltányolni és rokonszenves figyelemmel kísérni azt a munkát, mely most a belügyminiszteriumban folyik. A belügyminiszter a szegényügy országos rendezését vette tervbe. Egyelőre még csak a kezdet kezdete, az előkészítő munka indult meg, a belügyminiszterium mindenek előtt a közsegélyezés mostani ellátásáról óhajtott teljes képet szerezni. Ehez képest felhívta az alispánokat és a törvényhatósági városok polgármestereit, hogy a közsegélyezésre vonatkozó 1910. évi adatokat szerezzék be, a beszerzett adatokból kimutatásokat állítsanak össze s a kimutatásokat hozzá november végéig terjesszék fel.

Ezek a beérkező adatok fogják megmutatni, hogy mit lehet és hogy mit kell tenni ebben az irányban? Azonban a már megtett első lépés is elárulja, hogy a belügyminiszteriumban ismerik azt az elvet, hogy a jótékonyág közkötelesség s hogy a jótékonyág csak egyféleképpen lehet eredményes, egészséges, központi centralizációval.

Glattfelder püspök Nagybecskereken.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, nov. 4.

Tegnap délután Nagybecskerekre érkezett Csanádegyházmegye új püspöke dr. Glattfelder Gyula.

Az egész város közönsége nagy érdeklődéssel várta az új püspök látogatását, a mit bizonyít az az impozáns fogadtatás és meleg ováció, amelyben tegnap este része volt.

Mindenütt nagy közönség várta az új püspököt: a pályaudvaron, az utcákon s megérkezésétől kezdve a késő esti órákig nagy mozgalmasságot keltett látogatása. Ez a mozgalmasság a mai napon is állandóan megnyilvánult s amerre csak megfordult a püspök, mindenütt szeretettel és tisztelettel találkozott.

Fogadtatásáról s nagybecskereki látogatásának egyéb részleteiről alábbi tudósításunk számol be:

A tegnapi este.

Dr. Glattfelder Gyula püspök tegnap délután 5 óra néhány percekor érkezett meg Nagyikinda felől a régi pályaudvarra.

A püspök fogadtatására

itt gyűltek össze a város és a róm. kat. hitközség képviselőtestületének tagjai, valamint szépszámu közönség, amelynek sorában ott láttuk: dr. Perisics Zoltán polgármestert, Franz J. L. hitközségi elnököt, Strosz Béla városi főjegyzőt, Reitter Oszkár rendőrkapitányt, Filkovies Boldizsár m. tb. főjegyzőt, Steinitzer Géza bankigazgatót, dr. Annau Ernő és Weisz Izidor lovag izr. hitközségi elnököt, dr. Pollák Győző izr. hitközségi alelnököt, Krumenacker Ferenc számtanácsost, Menyhárt Károly kincstári ispánt, dr. Fialowszky Bélát, Erdeky Boldizsár nyugalmazott p. ü. tanácsost, Haidegger Ödönt, Demkó Vidort, Mattanovics György városi jegyzőt, dr. Kovács Dezső kincstári alügyészt stb.

Negyed hat órakor rohogott be a vonat a pályaudvarra s csakhamar megjelent a püspök elegáns férfias alakja a várakozók előtt. A püspök Daniél Tibor báró pannesovai főispán és dr. Csávossy Ignác báró törökbecsei főszolgabíró, Pacha Agost püspöki titkár és Holz Ferenc kerületi esperes kíséretében szállt le a vonatról. A püspököt Karlovától kezdve minden állomáson élénk ovációval fogadták s különösen impozáns volt a fogadtatása Törökbecsén.

A vonatról leszálló püspököt a közönség zajos éljenzéssel fogadta, majd hozzálépett dr. Perisics Zoltán polgármester s Nagybecskerek város nevében köszöntötte a püspököt. A polgármester meleg szavakkal tolmácsolta a város közönségének háláját és örömet abból az alkalomból, hogy a püspök a várost meglátogatja. A polgármester szavaira a legszívélyesebben válaszolt a püspök. Köszöni a meleg fogadtatást és kijelenti, hogy nemcsak rideg, hivatalos kötelességképpen jött a várost meglátogatni, mint egyházkerületének egyik fouspontját, hanem jött a saját tapasztalataiból megérett egyéni jóindulatból is. Már régóta figyelemmel kísérte e nemzetiségek lakta városnak szép egyetértését és meglepéssel tapasztalta a városnak, mint megye székhelyének, lendületes és iparkodó fejlődését. Örömmel és telve jóindulattal, a lakosság iránti vonalozással jön hívei közé, személyesen meggyőződni az eddig csak hallottakról és kívánja, hogy ittléte, — fokozva a szent cél iránti együttérzéssel kapcsolatos természetes lelekedéssel — a város erkölcsi és hazafiai életének egyik szebb jövőt jelentő kiinduló pontja legyen. A püspök szavait szívőből jövő, hosszantartó éljenzés követte.

Ezután Franz J. L. a nagybecskereki róm. kat. hitközség elnöke üdvözölte a püspököt a róm. kat. hitközség nevében, amit a püspök szintén meleg szavakkal köszönt meg.

Most a püspök a polgármester diszkocijára szállt és a felsőmuzslyaiak lovasbänderiuma kíséretében, amelyet Benedek községi jegyző szervezett, bevonult a városba.

A városban.

Benn a városban ezalatt a zárdaépülettől kezdve végig a róm. kat. plébánia-

ROYAL-BIOSKOP-SZINHÁZ

Nagybecskereken, a „Magyar Király“-szállóban

Előadások: Szombaton, november 4-én este 9 órakor; vasárnap, november 5-én délután fél 5 és 6 órakor, este folytatólagos előadások 8 órától fél 11-ig.

Minden kép után lehet bemenni és kijönni.

Elsőrendű válogatott műsor.

Teljesen új filmek.

MŰSOR:

1. Jean ellopta a Mona Lisát. Hum.
2. Párisi divat. (Haj-, kalapviselő- és az összes ruhák divatja.) Színezett film.
3. Hálátlanság. Dráma.
4. Fogadtatás a dinkák törzsfőnökénél.
5. A tolvaj leánya. Dráma. Gyönyörű színezett felvétel.
6. Mérits a vademberek között.

HELYÁRAK:

Páholyülés 1 korona, I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér, III. hely 30 fillér. Gyermekek: Páholyülés 60 fill, I. hely 40 fill., II. hely 30 fill., III. hely 20 fill. — Ruhatár 10 fill.

templomig óriási számban összegyűlt közönség várta, míg elértük az összes iskolák kivonult növendékei állottak sorfalat.

Háromnegyed hat felé érkezett a püspök kíséretével a diszesen kivilágított zárda-templom elé, hol a papság várta *Magyary* Pál pápai kamarás apátplebánossal az élén. A papság sorában ott voltak: *Schráder* László nyug. táborig. prépost, *Holz* Ferenc kerületi esperes, *Grosz* György bégaszentgyörgyi, *Kogl* Béla écskai, *Wagner* Nándor eleméri, *Sóka* Ignác felsőmuzslyai plebánosok, *Engel* Ferenc, *Kindl* Ede, *Prém* Nándor, *Klug* György segédlelkészek.

A püspök bevonult a zárda-templomba ahol magára öltötte püspöki díszöltönyét s azután innen gyalog vonult baldachin alatt a papság kíséretében a róm. kat. plebaniatemplomba, amelynek ajtója villamos körtekkel szintén diszesen ki volt világítva.

A templomban, amely szintén zsufolásig megtelt közönséggel, az egyházi énekkar elénekelt Filke „Ecce Sacerdos magnus” című szerzeményét, majd a püspöki áldás után az ének- és zenekar *Weirich* „Tantum Ergo”-ját és a *Genitoriját* adta elő.

Ezután a püspök a parochiára vonult pihenni, míg este nyolc órakor a parochia előtt lampionos szerenádot adtak a püspök tiszteletére. Ezzel az esti ünnepség véget ért.

A mai nap.

A mai nap eseményeit reggel 8 órakor a zárda-templomban tartott mise vezette be, azután következtek

a püspök látogatásai.

Először a zárdaiskolákat látogatta meg a püspök, akit *Mária Angelika* főnöknő fogadott a tanító nővérek élén.

Innen a főgimnáziumba ment a püspök, ahol *Balácsi* József igazgató üdvözölte a tantestület élén az egyházfőt, aki megtekintette a főgimnázium egyes szertárait is.

A főgimnázium után a *Messinger*-féle leánynevelő intézetet tekintette meg *Glattfelder*, majd a róm. kat. árvaházba hajtatott, ahol *Franz* J. L. az árvaházegylet elnöke fogadta és üdvözölte, az árvaház növendékei pedig egy kis ünnepélyvel, üdvözlő verssel kedveskedtek az egyházfőnek. Megtekintette továbbá a püspök a közkórházat is, ahol *Kleits* János dr. kórházi igazgató fogadta őt. A püspök összes látogatásai során tapasztaltak fölött mindenütt elismerésének adott kifejezést.

Délelőtt 11 órakor voltak

a tisztelgések

a róm. kat. hitközség dísztermében a következő sorrendben:

Dr. *Dellimanics* Lajos főispán, a róm. kat. papság *Magyary* Pál pápai kamarás apátplebános vezetésével, a gör. kat. papság *Straity* György főesperessel élén, az ág. ev. lelkészség és hitközség *Bielek* Antal és *Jeszzenszky* Nándor vezetésével, az ev. ref. hitközség és lelkészség *Szilágyi* Gyula és *Szalay* Józseffel élén, dr. *Klein* Mór főrabbi és az izr. hitközség *Weisz* Izidor lovag elnökkel, a m. kir. honvédség és közös tisztikar *Kamenszky* Rezső és *Grüner* alezredek vezetésével, Torontálvármegye törvényhatósága és tisztikara dr. *Vincze-hidy* Ernő m. főjegyző alispáni helyettes vezetésével, Nagybecskerek város tanácsa dr. *Perisics* Zoltán polgármesterrel, a kir. tanfelügyelőség s az ill. el. iskolák tanestületei *Grézó* János kir. tanfelügyelő vezetésével, az államépítészeti hivatal *Vámos* Ignác műszaki tanácsos, a megyei gazdasági egyesület *Marton* Andor titkár, a kir. kincstári ügyészség és ispánság *Miloss* Aurél és *Menyhárt* Károly, a máv. tisztikara *Krumenacker* István forgalmi főnök, a felső kereskedelmi és polgári iskola *Knyaskó* Lajos igazgató vezetésével, majd *Csathó* Lajos kir. közjegyző, a torontálvármegyei közművelődési egyesület dr. *Vincze-hidy* Ernő igazgatóval az élén, a kat. népszövetség és végül a katolikus legényegylet *Magyary* Pál vezetésével.

Az ünnepi lakoma

Délután fél két órakor fényes ünnepi lakoma volt a kaszinótársulat nagytermében, ahol Nagybecskerek város közeletének összes vezető férfiai nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül összegyűltek, hogy a fehérszaltalnál is ünnepeljék Csanádegyházmegye körünkben időző új főpásztorát. Mintegy százötven főnyi díszes vendégsereg vette körül az asztalokat, amelyeknél az asztalfőn dr. *Dellimanics* Lajos és *Dániel* Tibor báró főispánok között foglalt helyet *Glattfelder* Gyula. Kévéssel két óra előtt kezdődött meg az ebéd, amely *Marcoin* Jenő vendéglős ismert izléses főszolgálása mellett a következő ételsorból állt:

Barna velős lepény-leves
Tok tártár-mártással
Angol bélszín kelvirággal
Vegyes szárnyas-stült
Saláta
Befőtt
Krémes szelet
Gyümölcs
Magyarádi bor

A harmadik fogásnál fölemelkedett *Glattfelder* Gyula püspök s elmondotta nagyhatású felköszöntőjét a királynak és a pápának.

Utána dr. *Dellimanics* Lajos főispán köszöntötte föl a püspököt, majd dr. *Vincze-hidy* Ernő m. főjegyző, Torontálvármegye nevében, dr. *Perisics* Zoltán polgármester Nagybecskerek város nevében, *Franz* J. L. pedig a róm. kat. hitközség nevében köszöntötte föl a püspököt.

Ezután *Magyary* Pál pápai kamarás, apátplebános az összes hitfelekezetekre, ezek vezetőire, lelkészeire üriti poharát, dr. *Klein* Mór az izr. hitközség, *Straity* György gör. kat. szerb főesperes a gör. kat. szerb hitközség, *Szalay* József ev. ref. lelkész pedig az ev. ref. egyház nevében köszönti a püspököt, amire végül dr. *Glattfelder* Gyula válaszol meleg hangon köszönve meg az óvációt s áldást kérve Nagybecskerek városára.

Ma délután 6 órakor Szent Imre-ünnepély lesz az Engel-féle konviktusban, melynek sorrendje a következő: 1. Kersch: Tündöklő csillaga a magyar nemzetnek. Éneklük a növendékek. 2. Üdvözlő beszéd mondja: *Martin* Pál III. oszt. tanuló. 3. Szent Imre. Irta *Bán* Aladár, szavalja *Brezssovsky* Endre III. oszt. tanuló. 4. Szent Imre herceg emlékezete. Irta és felolvassa *Theodorovics* János VIII. o. t. 5. Régi magyar egyházi ének. Éneklük a növendékek.

Este 8 órakor vacsora a piarista rendházban.

A vasárnapi program

a következő:

Délelőtt 8 órakor szentmise a plebaniatemplomban. Kongregációs tagavatás. Szentbeszéd magyar és német nyelven.

Délelőtt 10 órakor az oltáregylet nagybecskereki fiókjának diszközgyűlése a róm. kat. hitközség dísztermében dr. *Dellimanics* Lajosné elnöklésével a következő sorrenddel: 1. A főpásztorok küldöttségi meghívása. 2. Lipp Albán: „Lauda Sion” előadja az egyházi énekkar. 3. Az oltáregylet nagybecskereki fiókjának keletkezése, célja, előadja *Magyary* Pál apátplebános. Az egyleti fiók tisztikarának előterjesztése. 4. *Glattfelder* Gyula püspök zárószavai. 5. Niedrist: „Jézus szíve légy velem,” előadja az egyházi énekkar.

Délután fél 2 órakor dr. *Dellimanics* Lajos főispán és neje diszebedet ad a püspök tiszteletére, amelyre hivatalosak: *Glattfelder* Gyula püspök, *Jankó* Ágoston alispán, dr. *Vincze-hidy* Ernő m. főjegyző, *Magyary* Pál pápai kamarás, apátplebános, *Franz* J. L. kereskedelmi tanácsos, a rk. hitközség elnöke, *Pacha* Ágoston püspöki titkár, dr. *Annau* Ernő és *Harzer* József hitközségi alelnökök, dr. *Perisics* Zoltán polgármester, *Balácsi* József főgimn. igazgató, *Reitter* Oszkár rendőrkapitány, *Grézó* János kir. tanfelügyelő, *Prém* Nándor a kath. legényegylet igazgatója, *Menyhárt* Károly kincstári ispán, *Filkovics* Boldizsár m. tb. főjegyző és *Somfai* János lapszerkesztő.

Délután 3 órakor a nagybecskereki rk. legényegylet rendez ünnepélyt a következő műsorral:

1. Üdvözlő beszéd: tartja *Blázsej* József egyll. v. elnök. 2. Szent Imre ravatala: melo-

dráma, költeményét írta *Szepessy* László, zenéjét szerző *Lányi* Ernő, szavalja *Straub* István, zongorán kíséri *Liska* Ferenc áll. el. isk. igazgató. 3. Élkép: Szt. István följánlja *Magyarok* Nagyasszonyának szt. koronáját. 4. Szent Imre herceg: költeményét írta *Szeinler* Ferenc, szavalja *Schuld* Fülöp és *Hetzel* Gyula egyleti tagok. 5. Tagfelvétel: eszközli dr. *Glattfelder* Gyula püspök. Az ünnepélyen az egylet vendégeket szívesen lát.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Nov. 4. Hadzsics Lázár hangversenye.
Nov. 13. A közig. bizottság ülése.
Nov. 16., 17., 18., 19. országos vásár.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 9 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

— **Tartalékos tiszték szemléje.** Nagybecskerek a püspöki parádé mellett élénk katonai paradében is pompázott. Ma volt ugyanis a tartalékos tiszték rendes őszi szemléje: a „Hauptreport”, amelyen az itteni tartalékos tiszték jelentkezni tartoztak. Az utcákon egész délelőtt mindenféle fegyvernemhez tartozó tiszteket lehetett látni s a Rezső-laktanyában, ahol a szemle lefolyt, egész délelőtt élénk sürgés-forgás volt. A főszemle ma délelőtt 9 órakor kezdődött s a szemlét *Krumenacker* Károly es. és kir. százados vezette, jelen voltak még *Hencz* Ferenc hadnagy és dr. *Misera* József ezredorvos. A mai főszemlén 53 tartalékos tiszt jelentkezett. A tisztútszemle folyó hó 15-én lesz, míg a tartalékos tiszt-helyettes jelöltek szemléjét hétfőn, folyó hó 6-án tartják meg, szintén a Rezső-laktanyában.

— **Uj postaügynökség.** A temesvári m. kir. posta- és távirtdaigazgatóság közhírré teszi, hogy Torontálvármegyeében *Marospart* pályaudvaron, *Marospart* elnevezéssel 1911. évi november 16-án postai ügynökség lép életbe, mely bárhová szóló levélpóstaiküldemények, továbbá a belföldre, Bosznia-Hercegovinába és Németországra szóló pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával és kézbesítésével, továbbá postautalványok és postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével foglalkozni. Az ügynökség kézbesítési kerületébe *Marospart* pályaudvar és *Marospart* telep tartozik. Az ügynökség leszámolás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében a perjamosi postatáv-irida hivatalhoz tartozik és összeköttetését a *Nagykikinda* és *Arad* közt közlekedő 420. sz. mindkét irányú kalauzpostája útján kapja.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vese medence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA 98—x.39.

Főlerakat: **FENDLER JÓZSEF** cégnél
Nagybecskerek, Ferenc József-tér.

Kapható: **Deutsch Márton, Fleiner Aladár** cégeknél
Árak: 1/2 liter „Phönix”-viz 32 fillér, 1/4 liter „Phönix”-viz 44 fillér üvegenként.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek ezuton tudomására juttatni, hogy mátol fogva

minden szombat,
vasárnap és csütörtökön
eredeti

Müncheneri Spatenbräu sör

fogunk kimérni.

Kiváló tisztelettel

Buzeczky és Kutrovits
a korona-szálló bértől.

— **A nagybecskereki szabad liceum.** A nagybecskereki szabad liceum idei előadásai megbeszélése ügyében a torontálmezei kultúregyesület november 6-án, hétfőn este 9 órakor a Kaszinó kistermében értekezletet tart.

— **Elhalasztott utóállítás.** A Rezső-laktanyában nov. 6-ára kitűzött utóállítás a tartalékos tiszthelyettesek és tiszthelyettesjelöltek ugyanakkor történő bemutatkozása folytán elmarad és az utóállítást nov. 10-ikére tűzték ki.

— **Agarászat.** Minden tekintetben kitűnően sikerült agarászat volt tegnap Nagybecskereken, az aradáci határban. Az agarászat Vinczehidy Ernő, Bobor Gyula és Magyar Károlynak az aradáci határban levő vadászterületén folyt le. Még az időjárás is kedvezett az agarászatársaságnak, melynek minden egyes tagján fesztelen jókedv, vidám hangulat és az érdeklődés vagy uralkodott. Kedves látványt nyújtott az agarászatot dr. Magyar Károly kis fia, aki buzgón s nagy vadászszenvetléllyel nyargalásztott a telnőttek között. Agarászat után pedig a társaság hölgytagjai pazar denjeunervelepték meg a vadásztársaságot, mely a késő délutáni órákig maradt együtt a legvidámabb hangulatban. Este 7 órakor vacsora volt a Kaszinó kistermében, melyen a vadásztársaság tagjain kívül még más vendégek is részt vettek és a legjobb hangulatban maradtak ott kora hajnalig. A vadászatot részt vett vendégek névsora a következő: Lovasok: Bobor Gyuláné, Bobor Gyula, Bielek Vilmos, Gáspár Ernő, Hadzsits honvédhadnagy, Kamenszky Rezső honvédelezredes Magyar Károly, ifj. Magyar Károly, Samarjai Gyula, Sztodola honvédszázados, Verndl Károly és. és kir. százados és Vinczehidy Ernő. Részt vettek még: Hölgyek: Vinczehidy Ernőné, Pap Lili, Thomka Valika és Haitz Mariette. Férfiak: Bielek Antal, Bujkovszky Gusztáv, Farkasfalvy István, dr. Grandjean Jenő, Kállay es. és kir. huszárhadnagy, Pap Dezső, Tasnady Endre és Vinczehidy Dezső. A Kaszinóban tartott társasvacsorán megjelent dr. Dellimanic Lajos és neje, Kamenszky Rezső és neje, Vinczehidy Ernő és neje, Bobor Gyula és neje, Wattay Dezső és neje, Thomka Valika, Haitz Mariette, továbbá Bielek Vilmos, Bulykovszky Gusztáv, Farkasfalvy István, dr. Grandjean Jenő, Grezio János, Hadzsits honvédhadnagy, Korbuly Géza, dr. Mihálovits István, Samarjay Gyula, Sztodola honvédszázados, Vinczehidy Dezső és Wattay Miklós vettek részt.

— **A nagybecskereki ipari továbbképző tanfolyamok.** Az ipari továbbképző tanfolyamok előadásainak sorozata tegnap nyílt meg az állami elemi iskola és az állami felső kereskedelmi iskola termeiben 54 tanulóval. Ujabbban beiratkoztak: Tull Péter kőműves, Molnár István cementes a Guttman-féle cementgyárból, Güntner Mihály és Halbweisz János nyomdászok a Pleitz-féle nyomdából, Barthó János és Barthó Vilmos géplakatosok a máv. gépjávitó műhelyéből, Tankó Mihály, Bobits és Benkő géplakatosok a Bürger és Grünwald-féle gépjávitó. Beiratkozni lehet az állami elemi iskola földszinti irodájában este 7 órakor.

— **A kolera.** A legutóbbi 24 órában a vármegyében nem fordult elő újabb koleraeset, a multkor Ujorán és Felsőmuzslyán történt megbetegedésekről azonban a bakteriológiai vizsgálat megállapította az ázsiai koleraét. Mindkét községben megtörténtek a szükséges óvintézkedések.

— **Öngyilkos állatorvos.** Magyarpécskán öngyilkos lett Doktor Izidor állatorvos, aki hosszú évekig működött Torontálmezeiben is. Golyót röpített halántékába és a szerencsétlen férfi rövid idő alatt kiszenvedett. Az általános becsülés közepette élt ember tragikus elmulása mindenfelé nagy részvétet keltett. A negyvennyolc esztendősi férfi a legkiválóbb szakemberek közé sorolható és a halála, a balsors egy szépen indult karrierért zuzott össze nagy családjának szomorúságára. Doktor Izidor csak az idén áprilisban került Magyarpécskára, ahol a szimpatikus férfit és családját hamarosan megkedvelték. Az állatorvos rendkívül munkaszerető, pedáns ember volt. Epen példászerű pedantériájától támadt az a konfliktusa is, amely a mostani tragédiát előidézte. Doktor Izidor ugyanis két évig mint állami állatorvos működött Győrött, ahova Zsombolyáról helyezték át. Zsombolyán tizenöt évig működött és soha senkivel sem volt kellemetlensége. Győrött azonban hamarosan differenciái támadtak Annyal Armand győri rendőrfőkapitánnyal. Doktor ugyanis a városi állategészségügyi intézményeket reformálni akarta, mert úgy látta, hogy

azok elhanyagolt állapotban vannak. A főkapitány azonban nem nézte jó szemmel ezt a buzgalmat, mert hiúságában sértve érezte magát és a följelentések tömegével árasztotta el a belügyminiszteriumot Doktor ellen. A főkapitány egy csoportosította a vádakot, hogy Doktor nem tudott kellően védekezni és büntetésből áthelyezték Pécskára. A nagycesaládú embernek valóságos csapás volt ez az áthelyezés. Mindent elkövetett, hogy nagyvárosba helyezze gyermekei iskoláztatása céljából, de ez nem sikerült neki. A bánkódás valósággal buskomorrá tette s tegnap reggel a lakásán halántékán lőtte magát és nemsokára meghalt.

— **Az egyedül elismert, kellemes ízű természetes hashajtószer a Ferencz József-keserűvíz,** miért is általánosan kedvelt és rendkívül népszerűvé vált. Aki tehát **egészségére** vigyáz, igyék hetenkint egyszer-kétszer reggelizés előtt fél pohár természetes Ferencz József-keserűvizet. A tudományos világ legkiválóbb férfiúi maguk próbálták ki és a leghatásosabb, legkellemesebb hashajtónak nyilvánították. Ezen valóban jótékony hatású és olcsó természetes gyógyviznek egy háztartásban sem szabadna hiányoznia. Az igazi „Ferencz József”-keserűvizet minden jobb fűszerüzletben és az összes forgalmas gyógytárakban árusítják.

— **Meteor a novemberi időjárásról.** Meteor az időjós a novemberi időjárásról a következőket jelenti: A legközelebbi erősebb változást nap november havi 6—7-iki, amelynek hatáskörében azonban már hidegebb jelleggel, erősebb változások várhatók újra. November hó változást napjai 6., 7., 8., 9., 10., 13., 16., 18., 20., 22., 23., 24. és 29-re esnek, amelyek, igen sűrűn következő egymásra, november hóban már nagyon változóvá teszik az időjárást. November eleje különösen, 7—10 körül hideg jellegűnek ígérkezik széllel és csapadékkal, majd enyhébb befolyások lépnek fel, 18—20 újra viharos, esetleg hideg jelleggel, míg a hónap utóháza szárazabb s derültebb időt ígér.

— **Jogászotthon** a címe annak az igazán hézagpótló és életrevaló ujtásnak, melylyel dr. Kállay Zoltán jogi szeminárium (Budapest, IV. Kaplony-utca 5/a, a kir. magy. tud. egyetemmel szemben) az új iskolai évvel a közönség elé lép. Az évek óta legszebb eredménnyel működő intézet új helyiségeiben akként rendezkedett be, hogy bennlakó joghallgatóknak igen mérsékelt díjazásért elsőrendű teljes ellátást nyújt. Ez ujtással a szeminárium mint nevelő is igen jelentékeny és üdvös hatású tényezővé vált, módjában állván így módon a gondjaira bízott ifjuság fokozottabb ellenőrzése, mi által visszatarthatja őket a könnyelműködéstől s a felesleges szórakozásoktól, melyekhez — nagy városban — oly közel van a mulatság, ehhez a lumpolás, végül a — züllés. Az intézet szívesen nyújt az érdeklődőknek kimerítő levélbeli felvilágosítást.

— **Országos vásár Nagybecskereken.** A november havi országos vásár e hó 16., 17., 18. és 19-én lesz Nagybecskereken.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Wehner József rk. téglagyáros és Eljás Jozefin rk. — Gemmel Márton rk. bádógos és Krippelsz Teréz rk. — Zimmer Mihály rk. szobafestősegéd és Koch Éva rk. — Milosevits Péter rk. cipésmester és Ignjatovics Alexandrina rk. — Vuceskovacs Dusan rk. földm. és Atyin Emilia rk. — Todity Sebő rk. földm. és Dankul Emilia rk. — Radivojics Sándor rk. papucsossegéd és Martinov Deszánka rk.

Születések: Strassburger Mátyás rk. asztalos, leánya. — Eckert János rk. lisztkeresk., fia. — Halay József rk. napsz., leánya. — Farkas István rk. napsz., leánya. — Kovács Viktoria rk. eseléd, leánya. — Zsupunszky Dobrivoy rk. temetőőr, leánya. — Turinszky Sebő rk. földm., fia. — Raduk Márk rk. napsz., fia. — Florin Elek rk. napsz., fia. — Gyukits György rk. timár, leánya. — Latovlyev Vojiszláv rk. földm., fia. — Jójárt Péter rk. napsz., fia. — Delkov Mihály rk. napsz.,

leánya. — Todorov Dömötör rk. napsz., fia. — Levaity Dusan rk. napsz., leánya. — Netter Jakab rk. hajóslegény, fia. — Gardinovacs Mladen rk. napsz., fia. — Balázs Rezső rk. sütő, leánya. — Radovansev János rk. földm., leánya.

Halálozások: Özv. Todorov Prokopné rk. 60 éves, aggkór. — Agyanszky Péterné rk. 21 éves, tüdővész. — Özv. Szvilengatyin Dusané rk. 39 éves, tüdővész. — Vorgity Sebő rk. 30 éves földm., terjedő butaság. — Lambity Szmyla rk. 4 éves, heveny bélhurut. — Turinszky Györgyike rk. 15 hónapos, diftéria. — Ströbl Ferenc rk. 42 éves magánhivatalnok, szervi szivbaj. — Turinszky Zsófia rk. 2 éves diftéria. — Gardinovacs Ignác rk. 78 éves napsz., idült hólyaghurut. — Molnár Ferenc rk. 60 éves földm., idült majlob. — Petermann Mária rk. 21 éves pincérnő, akasztás. — Özv. Bergenthal Márkné izr. 98 éves, aggkór. — Atyin Lyubomirné rk. 56 éves, idült veselob. — Herr Ödön rk. 56 éves főgimnáziumi tanár, szivbillentyűk elégtelensége.

— **Jótékony célu magyar állami sorsjáték.** O cs. és királyi Felsőének legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottojövédéki igazgatóság minden másfél évben jótékony célu állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közhasznú és jótékony célokra fordítják. Az utolsó 10 allamsorsjáték jövedelméből mintegy 145 különböző közhasznú és jótékony célu intézmény részesült 10—30 ezer kor., sőt az utóbbi sorsjátéknál már 60 ezer korona segélyben. Ilyenek voltak: a különböző köz- és gyermekórházak, árva- és szeretetházak, siketnének és vakok intézetei, népkonyhák, fehékereszt egyesületek, mentők egyesülete, jótékony nőegyletek, különféle segélyző egyletek, szanatóriumok, poliklinikai és más hasonló jótékony célu egyletek és közhasznú intézetek, melyeknek sokszor e jutalékok adták meg az első létalapot. A budapesti m. kir. lottojövédéki igazgatóság jelenleg a XXIX-ik állami sorsjátékot rendez 475.000 kor. készpénz nyereménnyel. A főnyeremény 200.000 kor. Ezenfelül még 14884 nyeremény van 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 1000, 500 stb. nyereményekkel. Az összes nyereményeket készpénzben fizetik ki. A sorsjegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyerési esély folytán a köz javára működő emberbaráti intézmények érdekeiben felhívjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXIX-ik jótékony célu állami sorsjáték támogatására. A húzást visszavonhatatlanul f. é. december hó 14-én a lottojövédéki igazgatóság (Budapest, IV., Vámpalota) tartja meg. Az említett igazgatóság kívánatra bárkinek díjtalanul és portómentesen küldi az új alapra fektetett sorsjáték részletes játéktervét.

Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségeknel és étvágyhiánynál, általában minden gyomorhajnál a valódi „Moll-féle Seidlitz porok” bizonyultak a legsikeresebbeknek többi szerek

Köztudomásu ma már, hogy

949-157

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN jogi szeminárium
Budapest, IV., Kaplony-u. 5. — Telefon 125-38.

készít elő legsikeresebben ügyvédi, bírói vizsgákra, az összes szigorlatokra, alap- és államvizsgára.
JOGÁSZOTTHON! Bentlakóknak elsőrendű teljes ellátás!

fölött, mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (c)

— Felhívjuk sz. olvasóink figyelmét a *Borolin*-ra, *Borolin*-cukorkákra és a *Borolin*-szappanra. Egyebekben utalunk a mai számban közzétett hirdetésre.

Színház, irodalom.

Színhazi mérleg.

— Két közlemény. —

Nagybeeskerek, nov. 4.

II.

A helyzet úgy áll, hogy ma egy olyan terület, mint a délvidéki színikerület közönsége, amely a terület főbb pontjain fényes izületet is biztosít a vállalkozó direktornak, megkövetelheti, hogy az ő bőrén az igényeinek rovására a direktió ne kereskedjék. Hogy a délvidéki színikerület ma már milyen elsőrangú színházi izület, azt eléggé bizonyítja Polgár Károly, aki a közönség igényeinek némi kielégítésével is, semmiből itt vagyont szerzett. De eléggé illusztrálja egymaga Nagybeeskerek is, ahol egy hónapos évadra 7000 koronás bérletet csinál a direktor s a mellett a színház a karzatokat nem számítva 700 koronás netto napi bevételt nyújthat és nyújt is, ha a társulat olyan előadásokat ad. Nagybeeskerek tehát egy jó társulatnak egymaga tizenöt ezer koronás hozzávetőleges jövedelmet jelent. És még hozzá kell vennünk ehhez, hogy az igazgató ingyen színházi helyiséget, ingyen világítást és fűtést kap, a helyett, hogy ő fizetne bért a vállalkozásáért.

Ennek a színházi közönségnek adni kell tehát legalább valamit s nem szabad a rossz társulaton kívül kopott, ötletszerűen, rendszertelenül összeállított repertoírral bevonulni, mint ahogy azt most is láttuk.

Ha végigtekintjük az itt járt társulat előadásait s összehasonlítjuk az általános színházi repertoírokkal, rögtön látjuk, hogy Mezei társulata ugyszólván semmit sem nyújtott még az átlagos színházi repertoírokból sem s a színpadi irodalom újabb legjava termékeit nélkülöztük s nem juthatott a közönség ahhoz, amit joggal elvárhat s ami a szintársulatnak kötelessége és művészi feladata is, hogy a színpadi irodalom újabb termékeinek néhány kiváló darabját megismerje.

Lássuk csak a fővárosi színházak újdonságait 1911 január elejétől a jelen év május közepéig. Ime: A vígszínház újdonságai jan. 7. Tristan: „Ismeretlen táncos“, jan. 27. Bródy: Medikus, márc. 11. Nagy Endre: A zseni, márc. 21. A milliő, május 13. Monézy-Durieux: Az ezred apja. — Nemzeti színház: jan. 20. Szomoró: A rajongó Bobzay leány, febr. 3. Pierre Wolf: A bábjáték, febr. 24. Pekár: Drághy Éva esküvője, márc. 10. Henry Lavedan „Sire“, április 24. Wied: „2 = 5.“ — Királyszínház: febr. 23. Fall: A babuska, ápr. 15. Hennequin-Weber: Eljen a király. Magyar színház: jan. 14. Hajó: Fiúk és lányok, febr. 8. Földes: Az arekép, febr. 25. Schnitzler: Anatol, márc. 24. Szilágyi-Lenkey: Májusi fagy, ápr. 1. Barta Lajos: Parasztok, május 5. Csepreghy: Vizözön.

A múlt 1910. év őszén kerültek színre: a Rubikon, Kóbor: Egy test egy lélek, Bourget: Barrikád, Bataille: A botrány, Wilde: Eszményi férj, Gárdonyi: Falusi verebek, Hajó: Holnap, Ibsen: Hedda Gabler, Halbe: Ifjuság, Bataille: A mezelen nő, Bataille: Nászinduló, Bernstein: Utánam, Sudermann: Virágos csónak, Giuseppe Giacosa: Mint a falevelek.

Leggazdaságosabb beszerzés a legújabb látható írásu

Remington-írógép,

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait egyesíti magában és világszerte elismert legtartósabb gyártmány. Díjtalan és vételkötelezettség nélküli bemutatás az ország bármely részében.

..... Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott **Surroggh** amerikai számléiro-összeadó- és számológépek, valamint **Kartothek** amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-, irodaszo- és könyvtárberendezések telepe.

Glogowski és Társa

cs. és kir. udvari szállító. Budapest, VI., Andrássy-ut 12. sz.

Csak vázlatos ez az összeállítás, de ha ezt végignézzük, nem látjuk-e, hogy ezekből válogatva is, nem joggal követelheti-e a közönség legalább hat-nyolc darabnak a bemutatását, megismerését. Nem joggal követelhetjük-e, hogy Tristan, Lavedan, Hajó Schnitzler, Halbe, Kóbor, Bourget, Bataille, Wilde, Bernstein, Sudermann, Gárdonyi újabb alkotásait megismerjük s ezek helyett ne Kazaliczky darabok, Beulemans kisasszony, Lotty ezredesei, a Gülbaba, egy két régi népszínmű stb. szörnyűségeken rossz reprízektől kapjuk. A sok panaszra az *utolsó* két napon bemutatta ugyan a direktió Bernstein egyik újabb drámáját és egy énekes bohózatot, de ez is csak a rendszertelen, hozzá nem értő vezetést és kapkodást jellemzi, amely végig vonult az egész színi-évaon.

Azonkívül egyik-másik repertoír darabnak kétszer-háromszori ismétlése is lehetetlen, mert ugyanannak a színházi közönségnek négyhetes rövid színházi évad alatt nehéz dolog ennyi ismétlést bevenni.

Ilyesmí tudatos, igazi művészi vezetés és tervszerűség mellett nem fordulhat elő s ma már a vidéki színházi viszonyok olyanok, hogy nem is szabad előfordulnia.

Azok, akik bizonyára jóakaratu elfogultságukban a most letelt színházi évadban elnézést emlegettek, nagyon tévednek. Ma már messze vagyunk azoktól az idők-től, amikor mindent elnéztünk és lenyel-tünk. Ma már a közönség drága pénzéhez nem hajlandó elnézést is esatolni egy ki-tünő izülethez, hanem kapni is akar a pénz-ért valamit és joggal. Az képtelen helyzet, hogy a fizető fél csak fizessen és elné-zen s ezen a másik nevetve meghizzon.

Mezei társulatának bemutatkozása s az ősi színiévad teltele után kötelességünknek tartottuk mindezeket a megjegyzéseket elmondani egyrészt a jelen színházi mérleg mértékének megállapításául, másrészt a jövőre való mértékül, amikor egy nagy modern színház áll majd rendelkezésre egy legalább is felényivel még megnövekedett közönséggel és minden bizonnal fölemelt színházi helyárrakkal.

Az új színházba egész új rendszernek, művészi nivóju társulatnak és vezetésnek kell bevonulni. Ezt joggal kívánhatja a közönség, a kultura és a művészet érdeke is.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

Budapest, november 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A helyzetet ma csupa feszültség jellemzi. Mindenki a képviselőház hétfői ülése elé tekint várakozással, mert úgy hiszik, hogy ezen az ülésen fog megnyilatkozni a miniszterelnök s ezen az ülésen dől el a harc kérdése.

A politikusok a még hátralevő két napot, a maít és a holnapit annak szentelik, hogy valamelyes aranyhidat találjanak egy újabb békeakcióra, vagy megegyezésre.

Az eddigi jelek szerint erre kevés kilátás van s a legizgalmasabb és legkülönbözőbb hírek röpködtek a pártkörökben. Egyesek már tudni vélik, hogy a kormány megindítja a harcot az obstruálók ellen, mások *Berzeviczynek* egy nyilatkozatát is kolportáltak, amely szerint kijelentette volna lemondási szándékát. Mindezek azonban még csak a levegőben uralkodó izgalomnak a hírei s pozitívumot ma még nem lehet tudni. Annyi bizonyos, hogy a kormány ma is telve van a legjobb szándékkal s ma is készséggel nyul a békés megoldás eszközeihez s ha erre az ellenzék vezetőférfiai módot nyújtanak egy a békés megoldásnak semmi sem áll útjában.

A megegyezés lehetősége felett tárgyalt is az ellenzék több vezetőférfiai *Kossuth* Ferenc lakásán s a tanácskozáson részt vett *Apponyi* Albert gróf, *Andrássy* Gyula gróf és *Désy* Zoltán. A tanácskozásról eddig azonban nem szivárgott ki hír.

Az olasz-török háború.

Budapest, nov. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából eredő hírek szerint a tripoliszi nagy hadiköltségek miatt a kormány egy nagyobb kölcsön felvételének tervével foglalkozik.

Budapest, nov. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból táviratozzák, hogy az olasz flotta állítólag Chiosz szigetét bombázza.

Budapest, nov. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Berliner Tagblatt tudósítója szerint az olaszok október 23-áig 1500 embert vesztettek, akik közül 280 ember maradt a csatatéren, a többi a pusztító kolera áldozata lett.

Magyar aviatikus sikere.

Budapest, nov. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma délelőtt fél 12 órakor

34-5144

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

a rákosi repülőtéren felszállott *Prodán* Guidó s repülőgéppel a város felé indult; a képviselőház kupoláját kétszer megkerülte s visszarepült.

Curie asszony szerelmi regénye.

Budapest, nov. 4. (A „Torontál“ eredeti táv.) A párisi tudományos és előkelő világban nagy feltűnést kelt a rádium fel-találójának, Curie tanár özvegyének szerelmi regénye.

Curiené és Langeline párisi tanár ugyanis egymásba szerettek és a szerelem vége az lett, hogy Curie asszony megszökött Langeline-vel, aki családos ember.

Szerkesztői üzenetek.

Minerva Lugos. Károlyháza hivatalos neve: *Karlova*. Lakosainak száma a legutóbbi népszámlálás szerint 5503. Beodra lakosainak száma: 4606. A küldött két koronát a nagybecskereki iskolagyermekbarát egyesületnek adományoztuk.

K. V. (Versek.) Nem közölhetők.

D. B. M. (Mimi regénye.) Alkalom adottán sorát ejtjük.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nyilttér.

E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Mindazon jóbarátaink és ismerőseink, akik felejthetetlen halottunk

Herr Ödön

temetése alkalmából részvételükkel iparkodtak mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni, fogadják ezton is leghálásabb köszönetünket.

A gyászoló család.

1084-1.1

Serravallo

kina bora vassal.

A bécsi 1906. évi egészségügyről kiállításán államdíjjal és aranyéremmel kitüntetve.

Erősítő szer: gyöngéledők, verszegények és lábadozó betegek számára.

Elvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

Kifűnő szer. Több mint 1000 orvos elismerés.

SERRAVALLO, és és kir. udv. szállító Triest-Barcola.

Kapható minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.80, 1 literes palack K. 4.80

40-52 22

Találmány-feladatok megfejtése által

a legjobb utat találja a jóléthez.

Ingyen szétküldi

a „Szabadalom Értékesítő-Társaság“

Fr. Heimbach & Co., Köln a/R.

1081-1.1

Borszéki
GYÓGY-ÜDÍTŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

Főraktár:
Tolveth Frigyes cégnél,
ezenkívül (1082-15.1)
minden jobb fűszer- és csemegeüzletben

Torontálvármegye alispánjától.
31911-1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán üresedésbe jött főlevéltárnoki és az ennek betöltése folytán esetleg megüresedendő és a X. fizetési osztályba sorozott vármegyei *allelevéltárnoki* állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Felhívom pályázni szándékozókot, hogy kérvényeiket az 1883. évi I. t.-c.-ben előirt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelve a vármegye főispánjához címezve *folgó évi december hó 10-ig* hozzám nyujtsák be.

A vármegyei főlevéltáros évi kezdő fizetése 2600 korona, lakbérére 700 korona.

Nagybecskereken, 1911. évi október 31-én.

1070-3.3

Jankó, alispán.

8663/1911. tkvi szám.

1065-3.3

Hirdetmény.

Orlód község tkvi betétjei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII., az 1891. XVI. t.-cikk és az 1897. évi 47.532. sz. igazságügyminiszteri utasítás értelmében elkészülvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve a §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ainak és az 1891: XVI. t.-c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889: XXXVIII. t.-c. 7 §-a és az 1891: XVI. t.-c. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, evégből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely tehertertel átvitelének az 1886: XXIX. t.-c. 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-c. 15. §-a és az 1897. évi 47.532. sz. igazságügyminiszteri utasítás 71. §. 4. pontja s 83. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, evégből keresetüket *hat hónap alatt* vagyis *1912. évi április hó 1. napjáig* bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtoklás tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat *hat hónap alatt* vagyis *1912. évi április hó 1. napjáig* bezárólag a tkvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk nem fog figyelembe vétetni;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülirt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogjaikat, az 1886: XXIX. t.-c. 12. §-a alapján történt felvétel esetén jogjaikat általában bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-c. 8. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket e telekkönyvi hatósághoz *hat hónap alatt*, vagyis *1912. évi április hó 1-ső napjáig* bezárólag nyujtsák be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

Végre ezennel közhírré tétetik, hogy Orlód község eddig vezetett telekkönyve hatályon kívül helyeztetett és hogy tkvi ügyeinek ellátása és telekkönyveinek vezetése 1911. évi szeptember 28-ik napjától kezdve az 1885. évi december 15-éről kelt telekkönyvi rendelet és az erre vonatkozólag hozott későbbi törvények és rendeletek értelmében történik.

Kelt Perlaszon, 1911. évi szeptember 28-ik napján.

Dr. Szabó s. k., kir. járáshíró.

Kitünő és elismert jó minőségű

(1018-33)

borok

és pálinka-félék

jutányos árért és előnyös fizetési
: : : feltételek mellett kapható : : :

Hirschmann Albertnél,

ARADON, Hal-tér 6. szám.

Ugyanott: **utazó és ügynökök**
magas díjazással azonnal felvétetnek.

Pártoljuk hazánk gyöngyét!

Minden házi-orvos szívesen lát asztalunkon ásványvizet s így többek között az eddig is nagy közkedveltségnek örvendő lippafüredi

Apolló borvizet,

mely természetes, szénsavdus és vasmentes tartalmánál fogva minden alkoholtartalmu itallal vegyithető. Az „Apolló borviz“ elismert legjobb minőségénél fogva huzamosabb ideig beraktározható. — Kapható Mária-Radna állomásig allitva 50 fel, vagy 25 másfél literes palackokban, gondosan ládában csomagolva 11 K. 50 fillér utánvét mellett

az „Apolló-borviz“-forrás bérleténél
Lippa (Temesmegye).

1080-5.1

Riessner-kályhák,

avilág legjobbhasználatban legtakarékosabb folytonos

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betűzéssel egész télen ég, máltal a so. fáradsággal és költséggel járó mindennapi betűzés megtakarítatik.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség különösen a szoba alsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal
vaskereskedésében az arany kaszához
Hunyady-utca 606/37.

960-x.1

Nincs többé

fejfájás,
reuma,
csúz,
köszvény,
isziász és
ragályos fertőzés,

1042-x.1

mert van „BOROLIN“

Borolincukorka, Borolinsó és Borolin szappan.

A Dr. Borovszky-féle BOROLINNAK az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fillér, a Borolincukorkának 40 fillér, a Borolinsónak 2 korona, a Borolin házi-szappannak darabonként 30 fillér és a pipereszappannak 80 fillér. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Főraktár Nagybecskereken Deutsch Márton fűszerkereskedésében.

Központi főraktár:

Budapest, II., Margit-rakpart 45. sz.

Hirdetmény.

A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részv.-társaság az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet bevezette

s e célból egy kiváló életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is fizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis

1000 (Egyszer) koronát kézhez kapja.

Amennyiben azonban betevő már az első részlet befizetése után elhalálozna, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik.

Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy

betétjét kamatos kamataival bármikor kézhez kapja.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagyközönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legujabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az összeg, melyet az országban ilyenképpen jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság.

Telefon 201.

Kész és megkezdett kézimunkák,
 téli ingek, kesztyűk, ruhák, sapkák és harisnyák.
 Kötött leány és női kabátok, gallérvédők, esőernyők.

Benó Testvérek Nagybecskerek

Külön cipő-osztály. Torontáli cipők. Legjobb minőség. Olcsó árak.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgröcs és gyomorfájás, rögzített székrekedés, májbántalom, vértúlás aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jóles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.— Hamisítások törvényileg tenyítettnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a Moll feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzselési szer közzvény, csúsz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népsz.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszétküldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvót mellott teljesítetnek. A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

680-X-40

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű

(elix. fum. off.) házi szer néhány napi használat után teljesen megszünteti a makacs étvágytalanságot, hányingert, gyomoridegességet, hasmenést és mindennemű gyomorfájást.

Egy üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. Főraktár: Török József gyógyszerüzára Budapest.

Nagybecskereken egyedül kapható: Kollarich Gábor gyógyszerüzarában, Melencei-u.

Vidékre 6 kis, 3 nagy üvegnél kevesebb nem szállítatik.

Ovakodjunk az utánzatoktól. Csakis akkor valódi, ha a dugón, kupakon elix. fum. off. védj. rajta van.

850-10,10

XXIX-ik magyar királyi jótékony célú államsorsjáték

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítottatni. Ezen sorsjátékok összesen 14885 nyereménye van melyeknek összes értéke 475.000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben, továbbá:

1 főnyeremény 30000 K	20 nyer. a 200 K	4000 K
1 " 20000 " 40 " 150 " 6000 "		
1 " 10000 " 100 " 100 " 10000 "		
1 " 5000 " 200 " 50 " 10000 "		
5 nyer. a 1000 K 5000 " 2500 " 20 " 50000 "		
5 " 500 " 2500 " 12 00 " 10 " 120000 "		
10 " 250 " 2500 " 14885 nyer. összesen 475 00 K		

Huzás visszavonhatatlannal 1911. évi december hó 14-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vánpalota) portómentesen küldetnek ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és adóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

988-6,3 M. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzselésnek bizonyult közzvénynél, csúznál és meghüléséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerüzarában, Budapest.

D. C. Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A tagok által eddig kölcsönösen biztosított tőke több mint 20 millió korona.

Gondoljatok jövőtökre!

„Bios“ Kölcsönös Segélyző Szövetkezet. Temesváron, vezérképviselő: Hercog Gyula Nagybecskerek.

A „Bios“ Kölcsönös Segélyző Szövetkezet havi 1 korona és az alapszabályszerű illetékek befizetése ellenében

I. Életjáradék (nyugdíj) biztosítási osztályban

minden egyes tagjának halálesete után azonnal fizet 2000 koronát, munkaképtelenség esetén pedig havi 50 korona segélyt nyújt. 30 évi tagság után minden egyes részjegyre élethossziglani havi 50 korona járadékot vagy 2000 korona készpénzt biztosít.

II. Kiházasítási osztály leányok számára.

Ezen osztálynak tagja lehet minden leány, aki még 15 éves korát nem haladta túl. A biztosítási rendes évi tagsági díjak minden részjegy után a következők:

1 éves leányokért K 8	8-9 éves leányokért K 40
1-2 " " K 12	9-10 " " K 44
2-3 " " K 16	10-11 " " K 48
3-4 " " K 20	11-12 " " K 52
4-5 " " K 24	12-13 " " K 56
5-6 " " K 28	13-14 " " K 60
6-7 " " K 32	14-15 " " K 64
7-8 " " K 36	

Továbbá esetenként fizetendő kiházasítási járulékok:

1-3 éves leányokért K 150
3-6 " " K 2-
6-9 " " K 250
9-12 " " K 3-
12-15 " " K 4-

Ezen alapszabályszerű díjak befizetése után a biztosított leány ha 20-24 éves korában férjhez megy, ha pedig nem, úgy 24 éves korában minden részjegy után 2000 koronát készpénzben mint kiházasítási segélyt élvez.

Leánytagokat, akik 3 évi tagság után árván maradnak, a szövetkezet 15 éves korukig havi 30 koronával segélyez, továbbá férjhezmenetelük után, vagy 24 éves koruk betöltésekor részjegyenként 2000 koronát kapnak kézhez.

III. Önállósítási osztály fiuk számára.

Ez az osztály tagjainak ugyanazokat az előnyöket nyújtja, mint a II. osztály nyújt leánytagok számára, azzal a különbséggel, hogy a tagoknak itt a részjegyenkénti 2000 korona csak 24 éves koruk betöltése, azaz nagykorúsításuk után lesz kifizetve.

Felvételi díjként minden egyes osztályban részjegyenként egyszer s mindenkorra 10 korona fizetendő.

Minden egyes tag több részjeggyel is csatlakozhatik a szövetkezethez.

Bővebb felvilágosításokat nyújt a vezérképviselő:

Hercog Gyula, Nagybecskerek, Mikszáth Kálmán-utca 2. szám.

Tagokat gyűjthet minden férfi és nő, foglalkozásra való tekintet nélkül. — Azok, kik a szövetkezetnek tagokat gyűjtenek tiszteletdíjban részesülnek. 1032-12,2

Állandó és egyenletes meleg lakást

csak a kitünően bevált

METEOR

folytonégő kályhával érhet el, szinte bámulatos kevés tüzelőanyag felhasználással.

Nagy és állandó mintaraktár minden kivitelű és nagyságu

Meteor, Premier és Riessner-Phoenix-folytonégő, valamint oszlop és szabályozható töltőkályhákban

DAUN GYULA vaskereskedésében NAGYBECSKEREK

Ugyanott legjobb minőségben

porosz kőszén . . . K. 3-40

elsőrendű dió-koks . . K. 4-30 árban 100 kilónként

házhoz, vagy helybeli vasutállomásra szállítva kapható.

952-20.19

Ó H J A J I

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. — Próbadohoz 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár;

„NÁDOR“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

É L J E N !

Egger-mellpasztillái csakhamar meggyógyítják!

Kapható: Nagybecskereken: Kellner József, Kollarich Gábor, Losonczy Lehel, Nikolics Emil, Vági Sándor gyógytárakban és Mehlikuhn Dezső droguájában. Bégászentgyörgyön: Szerdahelyi Károly gyógytárában.